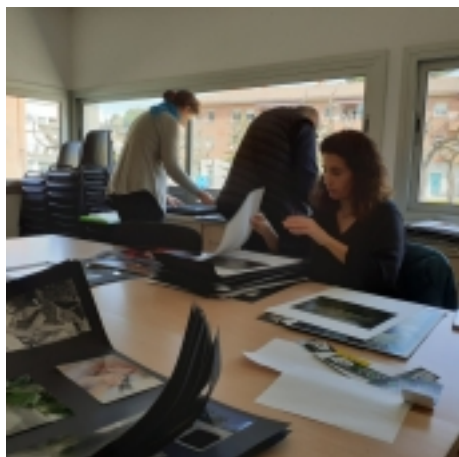

Realitat i potencialitats de la fotografia als arxius del Programa de Manteniment de la XAM

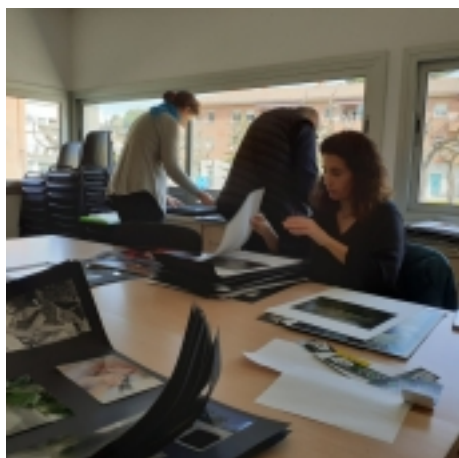
Tipus: [1]

Autor: [Álvarez Martínez, Patricia](#) [2]

Creació: Publicat per [Patricia Álvarez Martínez](#) [2] el 27/10/2020 - 09:10 | Última modificació: 27/10/2020 - 09:34

Etiquetes: Arxivers itinerants; Programa de Manteniment

Contingut relacionat :

Amb motiu de [Dia Mundial del Patrimoni Audiovisual](#) [3], des del Programa de Manteniment de la Xarxa d'Arxius Municipals (XAM) de la Diputació de Barcelona volem compartir amb vosaltres algunes dades i reflexions relatives a les fotografies que custodiem als arxius municipals que reben el suport d'un arxiver itinerant de Diputació.

Les dades que us presentem a continuació formen part del treball final del postgrau en gestió, preservació i difusió d'arxius fotogràfics de l'[Escola Superior d'Arxivística i Gestió documental](#) [4] de la UAB dut a terme durant el curs 2018-2019 per part de l'arxivera itinerant Patricia Álvarez. El treball es centra en l'estudi de la documentació fotogràfica als arxius del Programa de Manteniment amb una primera part dedicada a l'anàlisi de la fotografia als arxius que gestiona l'equip d'arxivers itinerants i una segona i tercera part amb un protocol de tractament i una proposta d'actuació quinquennal.

L'estudi de camp ha revelat que als 147 arxius que llavors gestionava el Programa, es custodien aproximadament 176.896 exemplars fotogràfics en tres suports principals: paper, plàstic i digital. Destaquen els municipis de [Begues](#) [5] (20.000 exemplars), [Castellbell i el Vilar](#) [6] (9.000 exemplars) i [Masquefa](#) [7] (7.700 exemplars). Majoritàriament aquestes fotografies formen part dels fons municipals amb una preeminència cronològica de la segona meitat del segle XX, tot i que les fotografies més antigues que es custodien són de 1880. L'estudi també

ha constatat que de les fases del tractament arxivístic s'ha prioritzat la descripció. Donades les peculiaritats del tractament de la documentació fotogràfica, aquestes normalment queden per una segona fase de treball a l'arxiu. Tot i que la fotografia és potser una de les fonts més atractives per fer difusió a les xarxes i altres activitats i eines de divulgació, tendim a prioritzar el tractament dels fons textuals, segurament per prioritats del servei d'arxiu. I quan abordem la fotografia, prioritzem saber què tenim a com ho tenim.

El fet que aquests arxius comptin amb la presència d'un arxiver itinerant crea una inèrcia positiva a l'hora de recollir o fomentar la donació d'altres fons o col·leccions fotogràfiques o amb fotografies, com per exemple el [fons Masclans a Vallbona d'Anoia](#) [8], [els fons de l'arxiu municipal de Súria](#) [9], o la campanya "[Memòria Digital de la Palma](#)" a la Palma de Cervelló [10].

Comptem amb un material que potser vist de de la individualitat no té gaire més transcendència que la municipal, però vist en la seva totalitat aporta una visió de territori que pot ser molt interessant. I moltes d'aquestes fotografies ja formen part del patrimoni documental de cada municipi. Una documentació que s'hauria de tenir en compte quan s'elabori el cens de fotografies de les comarques de la demarcació de Barcelona.

Des del Programa de Manteniment de la XAM, aquest treball ha posat llum a l'hora de conèixer més exhaustivament la composició i l'estat de conservació dels fons i col·leccions fotogràfiques que es troben en aquests arxius de municipis de fins a 10.000 habitants, que a priori semblen arxius de segona o tercera categoria. A partir d'aquí és més fàcil endegar polítiques i accions que contribueixin a millorar la gestió, la conservació, l'accés i la difusió d'aquest patrimoni documental fotogràfic local, discret i silenciós però que enriqueix la història i la memòria dels nostres municipis.

Etiquetes: Arxivers itinerants; Programa de Manteniment

- [11]

URL d'origen: <https://xam.diba.cat/news/2020/10/27/realitat-potencialitats-de-fotografia-als-arxius-del-programa-de-manteniment-de-xam>

Enllaços:

[1] <https://xam.diba.cat/>

[2] <https://xam.diba.cat/members/alvarezmp>

[3] <https://www.un.org/es/observances/audiovisual-heritage-day>

[4] <https://www.uab.cat/web/escola-superior-d-arxivistica-i-gestio-de-documents-esaged-1345734678458.html>

[5] <http://www.begues.cat/ajuntament/serveis/serveis-municipals/arxiu-municipal.html>

[6] <https://www.seu-e.cat/ca/web/castellbellielvilar/govern-obert-i-transparencia/accio-de-govern-i-normativa/gestio-documental-i-arxiu/instruments-de-descripcio-documental>

[7] <https://masquefa.cat/oficina-atencio-vilata/arxiu-municipal/>

[8] <https://xam.diba.cat/wiki/fons-josep-masclans-pascual>

[9] <https://xam.diba.cat/wiki/arxiu-municipal-de-suria>

[10] https://imagina.diba.cat/Palma_cervello/search

[11] <https://xam.diba.cat/node/2024>